

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

- Journalnummer:** 23-0146
- Klageren:** XX på vegne af YY, herefter benævnt "passageren"
2000 Frederiksberg
- Indklagede:** Movia
CVR-nummer: 29 89 65 69
- Klagen vedrører:** Kontrolafgift på 1.000 kr. grundet manglende straks-check ind på Rejse-kort samt rykkergebyr på 100 kr.
- Parternes krav:** Klageren ønsker, at ankenævnet annullerer kontrolafgiften og rykkergebyret, og gør gældende, at passageren, som han repræsenterer, stod klar ved bussens fordør, men blev bedt af chaufføren om at stige på bussen via midterdøren. Passageren, der steg ind ad midterdøren, går med stok, og nåede ikke op til check ind-standeren, inden hun blev mødt af en kontrollør
- Indklagede fastholder kontrolafgiften
- Ankenævnets sammensætning:** Nævnensformand, dommer Lone Bach Nielsen
Gry Midttun
Torben Steenberg
Helle Berg Johansen
Dorte Lundqvist Bang

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 6. december 2023 truffet følgende

AFGØRELSE:

Movia er berettiget til at opretholde kravet om klagerens betaling af kontrolafgiften på 1.000 kr. og rykkergebyret på 100 kr.

Passageren skal betale beløbet til Movia, der sender betalingsoplysninger til passageren.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

- oOo -

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg fx på www.domstol.dk, www.advokatnoeglen.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

- oOo -

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klageren repræsenterer en kunde, der den 27. februar 2023 skulle rejse med buslinje 2A fra stoppestedet Rolighedsvej ved Falkoner Allé.

Det fremgår af bussens GPS, at den ankom til stoppestedet kl. 10:40:55 og forlod det kl. 10:41:13:

Linje	Tur	Fra stop	Til stop	Stop nr.	Stop	EDDT	TADT	TDDT	AADT	ADDT	LMDT	Status
2A	83	Tingbjerg. Gavlhusvej	Refshaleøen	711	Falkoner Allé	10:39	10:40:10	10:40:55	10:40:55	10:41:13	10:41:19	Realtid
2A	83	Tingbjerg. Gavlhusvej	Refshaleøen	27521	Det Biovidenskabelige Fakultet	10:40	10:41:58	10:42:00	10:42:02	10:42:27	10:42:39	Realtid
2A	83	Tingbjerg. Gavlhusvej	Refshaleøen	714	H.C. Ørstedes Vej	10:41	10:43:34	10:43:34	10:43:42	10:43:42	10:43:44	Realtid
2A	83	Tingbjerg. Gavlhusvej	Refshaleøen	715	Forum St.	10:42	10:43:42	10:43:56	10:44:24	10:44:39	10:44:47	Realtid

Klageren har oplyst, at passageren stod klar ved stoppestedet til at stige ind ad fordøren, men chaufføren bad hende om at stige på bussen via midterdøren. Dette gjorde hun, men da hun går med stok, nåede hun ikke op til check ind-standeren, inden hun blev mødt af kontrolløren.

Ifølge Movia steg kontrollørerne på bussen ved stoppestedet Forum St., hvortil bussen ankom kl. 10:44:24. Ved påstigning observerede de, at passageren, som klageren repræsenterer, rejste sig. Ved den efterfølgende billetkontrol kunne passageren ikke vise nogen rejsehjemmel, og hun blev pålagt en kontrolafgift, jf. de gældende rejseregler. Kontrolløren noterede følgende på kontrolafgiften:

Ny besked	Kunden sidder i bussen da vi står på. Hun rejser sig hurtigt op da vi står på. Hun fortæller at ch ikke åbnede fordøren da hun stod på og hun er derfor ikke checket ind selvom alle standere i bussen virker fint.	JUS	27-02-2023 10:50:22
-----------	---	-----	---------------------

Samme dag, den 27. februar 2023, indgav passageren en klage til Movia over kontrolafgiften og gjorde gældende, at chaufføren havde henvist hende fra fordøren til midterdørene, at der var en lidt hektisk ind- og udstigning, der gjorde, at hun ikke fik checket ind på Rejsekortet rettidigt, samt at hun har problemer med førligheden og går med stok, hvorfor det er bydende nødvendigt for hende at holde fast i noget, og at før hun fik fodfæste og var klar til check ind, blev hun mødt af en kontrollør.

Movia fastholdt kontrolafgiften den 7. marts 2023 i en svarmail til den e-mailadresse, som passageren havde oplyst ved klagen. Movia begrundede fastholdelsen med, at kontrolløren havde noteret, at passageren sad ned, da kontrolløren steg på bussen. Movia fastsatte en betalingsfrist til den 21. marts 2023.

Da beløbet ikke blev betalt, sendte Movia en rykkerskrivelse med et rykkergebyr på 100 kr. via E-boks, som klageren besvarede på vegne af passageren:

"Jeg forstår på jeres rykkerbrev, at I ikke har læst/modtaget mit brev/SMS/e-mail, som jeg sendte på telefonen den 27.02.23.

I mit brev forklarede jeg, hvorfor jeg ikke rettidigt havde scannet mit rejsekort.

I store træk vil jeg gentage indholdet af mit brev:

Bus 2A retning mod byen.

Jeg stod på ved Rolighedsvejens Busstop.

Chaufføren henviste mig til, at jeg skulle benytte mellemdøren i stedet for forreste dør, hvor jeg ellers stod.

Ud og indstigning var lidt kaotisk.

Da jeg var vel indendørs og havde fundet balancen – jeg går med stok – var det tid til billettering. Inden jeg nåede hen til maskinen, blev jeg afkrævet dokumentation for min rejsehjemmel. Jeg kunne simpelthen ikke nå at scanne mit rejsekort inden kontrollen.

På den baggrund skal jeg anmode om, at I annullerer jeres bødeforlæg, da jeg på ingen måde havde intention om at rejse gratis.

Hvis I ikke kan imødekomme min anmodning, skal jeg bede om lov til at indbetale beløbet ratevis over de næste 10 måneder med kr. 100,- pr. md., da jeg kun har folkepension.”

Movia fastholdt på ny kontrolafgiften den 21. april 2023, og udsatte fristen for betalingen af 1.100 kr. til den 1. juni 2023, idet de ikke tilbyder afdragsordninger. Movia skrev følgende:

”Når der bliver udstedt en kontrolafgift, har vi ingen grund til at tro, at der er tale om andet end en beklagelig fejltagelse. Omvendt har Movia ingen mulighed for at vurdere, hvorvidt den manglende rejsehjemmel skyldes netop en fejltagelse, forsøg på bevidst snyd, forglemmelser eller andet. Derfor forholder vi os ikke til det. En kontrolafgift er betinget af, om man kan fremvise gyldig billet i kontrolsituationen. Som tidligere skrevet er rejsekortet baseret på selvbetjening, og det er derfor ens eget ansvar at checke rejsekortet korrekt ind straks ved påstigning.

I A-busser er det muligt at stige ind og ud ved alle døre, da der er placeret en check-ind-kortlæser og en check-ud-kortlæser ved alle dørene.

I kontrolsituationen har kontrolløren observeret, at [passageren] sidder i ned i bussen og rejser sig op ved kontrollørens påstigning. Da [passageren] mødte vores kontrollør, var hendes rejsekort ikke checket ind. Vi fastholder vores afgørelse jf. det tidligere fremsendte fra 07-03-2023.

Vi kan desværre ikke tilbyde en afdragsordning

Movia tilbyder desværre ikke afdragsordninger, pensionistrabatter eller lignende.

I den konkrete situation har vi per kulance valgt at udsætte betalingsfristen til 01-06-2023.”

Derpå indbragte klageren sagen for ankenævnet. Movia har ikke kommenteret på klagerens påstand om, at der blev klaget over kontrolafgiften samme aften, som den blev udstedt. Movia har bemærket, at passageren kunne have checket ind ved stoppestedet ”Det Biovidenskabelige Fakultet”, hvor bussen holdt i 25 sekunder.

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN:

Parterne har oplyst, at der ikke var checket ind på passagerens Rejsekort, inden kontrollen fandt sted.

Ifølge de Fælles landsdækkende rejseregler skal Rejsekort checkes ind inden rejsens begyndelse, og i bussen straks efter påstigning og inden passageren finder en siddeplads.

På baggrund af de elektroniske logs fra bussens GPS konstaterer ankenævnet, at passageren har befundet sig i bussen i omkring 3 minutter uden at checke ind, selv om der også var en check ind stander ved midterdøren, hvor hun steg på bussen.

Kontrolløren noterede i forbindelse med kontrolafgiftens udstedelse, at passageren sad ned, da de steg ombord, men straks derefter rejste sig.

Kontrolafgiften for manglende straks-check ind blev derfor pålagt med rette.

Ankenævnet finder, at der ikke har foreligget sådanne særlige omstændigheder, at kontrolafgiften skal frafalde, idet et tidsrum på 3 minutter uden check ind er for lang tid uanset passagerens gangbesvær. Hertil kommer, at bussen holdt stille i 25 sekunder ved det efterfølgende stoppested, uden at passageren checkede ind.

Movia fastsatte en betalingsfrist til den 21. marts 2023 i det første svar til passageren til den e-mailadresse, hvorfra passageren havde indsendt klagen til Movia den 27. februar 2023. Ankenævnet lægger derfor til grund, at e-mailen er kommet frem til passageren, der ikke reagerede før den 18. april 2023.

Herefter blev rykkergebyret pålagt med rette, jf. Lov om renter ved forsinket betaling § 9 b, stk. 2.

RETSGRUNDLAG:

Af § 29 i lov om trafikkselskaber fremgår trafikkselskabernes adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billetter og kort).

I de Fælles landsdækkende rejseregler, som trafikvirksomhederne har vedtaget, præciseres hjemmelen til at udstede en kontrolafgift.

Det anføres således bl.a., at passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på Rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 1.000 kr. for voksne. I busser skal der checkes ind straks efter påstigning inden passageren sætter sig.

Som passager uden gyldig rejsehjemmel betragtes også passager, der benytter kort med begrænset tidsgyldighed (f.eks. pensionistkort) uden for kortets gyldighedstid, eller hvis andre rejsebegrensninger ikke overholdes (f.eks. for hvornår cykler må medtages, eller om der er betalt metro-tillæg).

Fra LBK nr 459 af 13/05/2014 (renteloven):

”§ 9 b. For rykkerskrivelser vedrørende fordringer kan fordringshaveren kræve et gebyr, jf. stk. 2, såfremt skrivelsen er fremsendt med rimelig grund (rykkergebyr). Fordringshaveren kan endvidere kræve et gebyr, jf. stk. 3, for at anmode en anden om at inddrive fordringen på fordringshaverens vegne, såfremt dette er sket med rimelig grund (inkassogebyr).

Stk. 2. Der kan kræves et rykkergebyr på højst 100 kr. for hver rykkerskrivelse, dog højst for 3 skrivelser vedrørende samme ydelse. Har skyldneren inden for en sammenhængende periode til stadighed været i restance vedrørende samme skyldforhold, kan der uanset 1. pkt. højst kræves rykkergebyr for 3 skrivelser vedrørende restancerne i den pågældende periode. Der kan kun kræves gebyr for rykkerskrivelser, som er sendt med mindst 10 dages mellemrum.”

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende for passageren:

” I mit brev forklarede jeg, hvorfor jeg ikke rettidigt havde scannet mit rejsekort. I store træk vil jeg gentage indholdet af mit brev:
Bus 2A retning mod byen.
Jeg stod på ved Rolighedsvejens Busstop.
Chaufføren henviste mig til, at jeg skulle benytte mellemdøren i stedet for forreste dør, hvor jeg ellers stod. Ud og indstigning var lidt kaotisk.
Da jeg var vel indendørs og havde fundet balancen – jeg går med stok – var det tid til billettering. Inden jeg nåede hen til maskinen, blev jeg afkrævet dokumentation for min rejsehjemmel.
Jeg kunne simpelthen ikke nå at scanne mit rejsekort inden kontrollen.
På den baggrund skal jeg anmode om, at I annullerer jeres bødeforlæg, da jeg på ingen måde havde intention om at rejse gratis.”

[Passageren] fastholder sin beskrivelse af hændelsesforløbet og står helt uforstående over for påstanden, om at hun sad ned, da billetkontrollen fandt sted.
Hvis Movia på den baggrund alligevel fastholder bødeforlægget, vil [passageren] kun være i stand til at betale bøden ratevis med max. Kr. 200,- pr. md., da hun kun har folkepension til sin rådighed.
Det vil således være formålsløst og medføre unødvendige omkostninger for [passageren], hvis I sætter en advokat på sagen.

Vil opnår at få annulleret bøden og rykkergebyret.
Vi sendte nemlig allerede en klage på telefonen samme aften, som [passageren] fik kontrolafgiften.”

Indklagede anfører følgende:

” På baggrund af de gældende fælles landsdækkende rejseregler, kontrollørens observation, data fra busens GPS samt rejsekortudstyr og Rejsekort Kortbestemmelser fastholder Movia kontrolafgiften.

Rejsekort

Et rejsekort kan bruges til at betale for rejser. Det kan ske ved at kortet tankes op med penge, og der efter hver rejse trækkes et beløb afhængig af den specifikke rejse.

En rejse starter med check ind og afsluttes med check ud. Et rejsekort skal checkes ind ved rejsens start og checkes ud ved rejsens afslutning. For alle transportmidler, hvor check ind foregår inde i transportmidlet, gælder, at passageren skal checke ind straks efter påstigning ifølge de gældende landsdækkende rejseregler.

Checkes der ikke korrekt ind straks ved påstigning vil et senere check ind ikke anses for værende gyldigt.

Et rejsekort der ikke er checket korrekt ind er ikke at regne for værende gyldig rejsehjemmel.

Manglende check ind ved påstigning bevirker, at kortihænderen rejser uden gyldig rejsehjemmel og dermed vil kunne blive pålagt en kontrolafgift jf. de gældende rejseregler:

2.3. Køb af rejsehjemmel

Ved rejser med tog, bus og metro skal passageren være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel.

2.4. Brug af rejsehjemmel

Den offentlige transport er et åbent system med udbredt selvbetjening, og det er derfor altid passagerens ansvar at have gyldig rejsehjemmel ved indstigning, herunder sikre sig at rejsekortet er korrekt checket ind. Chaufføren kan ved forespørgsel vejlede om rejsehjemmel, men udfører ikke systematisk billetkontrol.

2.4.3. Brug af rejsekort

Rejsekort skal være checket inden rejsens start. For alle transportmidler, hvor check ind foregår inde i transportmidlet, gælder, at passageren uden unødigt ophold skal checke ind straks efter påstigning, og inden passageren finder sin plads.

2.6. Kontrol af rejsehjemmel

Under hele rejsen skal passageren medvirke til gennemførelse af billetkontrol, denne pligt gælder også umiddelbart efter, at passageren har forladt bussen eller er steget af toget og indtil perronen eller metroens område forlades. Politiet kan medvirke eller tilkaldes under kontrollen, hvis kontrolpersonalet skønner det nødvendigt.

2.7.1. Gyldighed af rejsehjemmel

Kunder, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift.

De gældende rejsekort kortbestemmelser:

1.3. Sådan anvendes et rejsekort

Et rejsekort (herunder med Pendler Kombi) skal checkes ind ved rejsens start, checkes ind ved ethvert skift af transportmiddel undervejs og checkes ud ved rejsens afslutning. Det er nødvendigt at checke ind undervejs ved skift af transportmiddel, da skift kan have indflydelse på rejsens pris alt efter rejserute og transportmiddel. Betaling for rejsen trækkes på det anvendte rejsekort, når rejsen afsluttes med check ud.

Manglende check ind (såvel ved start som undervejs) bevirker, at kortihænderen rejser uden gyldig rejsehjemmel og dermed vil kunne blive pålagt en kontrolafgift.

De landsdækkende rejseregler er meget klare på området. Det er et område med stor mulighed for omgåelse af passagerens pligt til at sørge for betaling af sin rejse, hvis det accepteres, at et rejsekort ikke skal checkes ind straks efter påstigning.

Kontrolafgiften

Kontrollørerne stiger på bussen ved stoppestedet Forum St. Ved påstigning observerer de klager rejse sig:

Ny besked

Kunden sidder i bussen da vi står på. Hun rejser sig hurtigt op da vi står på. Hun fortæller at ch ikke åbnede fordøren da hun stod på og hun er derfor ikke checket ind selvom alle standere i bussen virker fint.

JUS

27-02-2023 10:50:22

Ved den efterfølgende billetkontrol kan klager ikke vise en gyldig billet og der udstedes en kontrolafgift jf. de gældende rejseregler.

Afgørelse og kommentarer

Klager stiger på bussen ved stoppestedet Falkoner Allé, der er placeret på Rolighedsvej.

Hvor steg du på bussen?: Rolighedsvej ved Falkoner Alle

Bussen ankommer til stoppestedet kl. 10:40:55 og forlader det kl. 10:41:13. Kontrollørerne stiger på bussen ved Forum St., hvortil bussen ankommer kl. 10:44:24:

Linje	Tur	Fra stop	Til stop	Stop nr.	Stop	EDDT	TADT	TDDT	AADT	ADDT	LMDT	Status
2A	83	Tingbjerg. Gavlhusvej	Refshaleøen	711	Falkoner Allé	10:39	10:40:10	10:40:55	10:40:55	10:41:13	10:41:19	Realtid
2A	83	Tingbjerg. Gavlhusvej	Refshaleøen	27521	Det Biovidenskabelige Fakultet	10:40	10:41:58	10:42:00	10:42:02	10:42:27	10:42:39	Realtid
2A	83	Tingbjerg. Gavlhusvej	Refshaleøen	714	H.C. Ørsteds Vej	10:41	10:43:34	10:43:34	10:43:42	10:43:42	10:43:44	Realtid
2A	83	Tingbjerg. Gavlhusvej	Refshaleøen	715	Forum St.	10:42	10:43:42	10:43:56	10:44:24	10:44:39	10:44:47	Realtid

Klager har altså befundet sig i bussen i over tre minutter uden gyldig billet. Klager har fundet sig en siddeplads og har påbegyndt sin rejse. Vi bemærker, at klager kunne have checket ind ved stoppestedet "Det Biovidenskabelige Fakultet", hvor bussen har været standset i 25 sekunder.

Det er ikke en betingelse for at pålægge en kontrolafgift, at en passager bevidst har forsøgt at unddrage sig at betale for rejsen og en passager, som stiger ind i bussen uden samtidigt at checke ind, må derfor bære risikoen for ikke at kunne forevise gyldig billet ved en efterfølgende kontrol.

Movia finder ikke, at der i den konkrete situation er tale om specielle omstændigheder, der gør, at klager ikke har sit rejsekortet parat ved påstigning og checker ind eller checker ind da bussen holder stille ved næste stoppested. Kontrolafgiften er pålagt korrekt og Movia finder ikke grundlag for, at der ikke skal betales en kontrolafgift."

På ankenævnets vegne

Lone Bach Nielsen
Nævnensformand